

УДК 332.65.637

БОКОВЕЦЬ Вікторія Вікторівна

доктор економічних наук, професор,
професор кафедри підприємництва, логістики та менеджменту,
Вінницький національний технічний університет,
м. Вінниця, Україна
ORCID ID 0000-0002-0234-9703
e-mail: Bokovets.v@ukr.net

МОРОЗ Олена Омелянівна

доктор економічних наук, професор,
завідувач кафедри підприємництва, логістики та менеджменту,
Вінницький національний технічний університет,
м. Вінниця, Україна
ORCID ID 0000-0003-3337-3345
e-mail: oomorozz@ukr.net

КРАЄВСЬКА Алла Станіславівна

кандидат економічних наук, доцент,
декан факультету менеджменту та інформаційної безпеки,
Вінницький національний технічний університет,
м. Вінниця, Україна
ORCID ID 0000-0003-2812-6986
e-mail: kraevskaas@ukr.net

ПЕРСПЕКТИВА ІННОВАЦІЙНО-ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В УКРАЇНІ

Було висвітлено ключові теоретико-методологічні аспекти інноваційної діяльності, проведено систематизацію та узагальнення наукових поглядів на суть і зміст інновацій та інноваційної діяльності. Виявлено розбіжності у трактуванні цих понять, проаналізовано особливості інноваційної діяльності підприємств України та фактори, що сприяють її активізації. Оцінено вплив витрат на наукові та науково-технічні роботи на результативність інноваційної діяльності в Україні. Також детально розглянуто основні проблеми та перешкоди, що виникають на шляху інноваційного розвитку України.

У рамках дослідження розглянуто фактори, які впливають на активізацію інноваційної діяльності промислових підприємств України. Детально проаналізовано джерела фінансування інноваційної діяльності промислових підприємств за період 2021-2023 років в Україні. Виявлено, що основним джерелом фінансування є власні кошти, які показують стабільну тенденцію зростання протягом досліджуваного періоду.

Україна, яка має значний потенціал для інновацій та інвестицій, стикається з унікальним викликом - воєнним конфліктом на всій своїй території. Цей конфлікт створює низку труднощів та обмежень для розвитку інноваційно-інвестиційної сфери, але одночасно посилює необхідність прийняття стратегічних рішень для подолання цих викликів.

Економічні труднощі в умовах війни

Одним із головних впливів війни на інноваційно-інвестиційну діяльність є економічні труднощі. Воєнний конфлікт призвів до економічних втрат, знищення інфраструктури та вимагає значних фінансових витрат для підтримки армійських операцій. Це призводить до обмеження ресурсів, які можуть бути вкладені в інновації та розвиток.

Наявність воєнного конфлікту ускладнює завдання залучення міжнародних інвестицій. Інвестори, оцінюючи ризики, можуть бути схильні утримуватися від великих вкладень в країну,

де діє війна. За цих умов важливо впроваджувати ефективні стратегії міжнародного партнерства та комунікації для зменшення негативного впливу конфлікту на інвестиційний клімат. Розвиток технологій для рішення викликів воєнного часу. Водночас, воєнний конфлікт може також стимулювати розвиток технологій для вирішення викликів воєнного часу. Інноваційні розробки у сферах безпеки, медицини та військової техніки можуть стати важливим чинником для покращення ситуації та зниження загроз військового конфлікту.

Підтримка інноваційного підприємництва. Важливим елементом подолання викликів воєнного конфлікту є підтримка інноваційного підприємництва в умовах економічних та політичних труднощів. Забезпечення фінансової та інфраструктурної підтримки для стартапів та інноваційних підприємств може сприяти збереженню конкурентоспроможності країни в умовах війни.

Ключові слова: інновація; інноваційна активність; інтелектуальний капітал; інформація; знання; інноваційна діяльність.

JEL classification: M10; M13; M19; L71

DOI: <https://doi.org/10.31649/ins.2024.2.11.19>

1. ПОСТАНОВКА ПРОБЛЕМИ У ЗАГАЛЬНОМУ ВИГЛЯДІ ТА ЇЇ ЗВ'ЯЗОК ІЗ ВАЖЛИВИМИ НАУКОВИМИ ЧИ ПРАКТИЧНИМИ ЗАВДАННЯМИ

У сучасній економічній системі визнано, що інтелектуальний капітал, знання і інформація, а також нематеріальні активи є важливими факторами успіху. Точно ці ресурси стають вихідними точками для генерації інновацій та інноваційної діяльності, яка, в свою чергу, сприяє досягненню високої ефективності праці та високих результатів якості.

Підприємства, що мають високий рівень конкурентоспроможності, активно використовують інновації, оскільки вони представляють собою ключовий ресурс для створення потенціалу для успішного, енергозберігаючого та ефективного виробництва. Провідні світові економіки спрямовують свою інвестиційну політику в напрям нематеріальних активів, ресурсів, які володіють необмеженим потенціалом та високими показниками ефективності.

Результати такої політики є комплексними та мають вплив на всі галузі національного господарства, соціальну та економічну сферу, впливаючи на ключові аспекти якості життя населення.

2. АНАЛІЗ ОСТАННІХ ДОСЛІДЖЕНЬ ТА ПУБЛІКАЦІЙ

Дослідженням інноваційного розвитку України та вітчизняних підприємств займалися такі вчені, як: І. В. Алексеев, О. І. Амоша, Ю. Б. Іванов, О. Є. Кузьмін, М. І.

Крупка, А. М. Поддєрьогін, Л. І. Федулова, Л. М. Шабліста та ін. Однак інноваційну діяльність та її повноцінний вплив до кінця не визначено, тому існує необхідність глибшого дослідження стану інноваційного розвитку України.

3. ВИДІЛЕННЯ НЕВИРІШЕНИХ РАНІШЕ ЧАСТИН ЗАГАЛЬНОЇ ПРОБЛЕМИ, КОТРИМ ПРИСВЯЧУЄТЬСЯ ОЗНАЧЕНА СТАТТЯ

Однак інноваційно-інвестиційну діяльність та її повноцінний вплив до кінця не визначено, тому існує необхідність глибшого дослідження стану інноваційно-інвестиційного розвитку України.

4. ФОРМУЛЮВАННЯ ЦІЛЕЙ СТАТТІ

Визначити поточний стан інноваційної активності в Україні, провести динамічний аналіз та виокремити фактори, які становлять проблему та гальмують цей процес.

5. ВИКЛАД ОСНОВНОГО МАТЕРІАЛУ ДОСЛІДЖЕННЯ З ПОВНИМ ОБГРУНТУВАННЯМ ОТРИМАНИХ НАУКОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ

Динамічне економічне середовище, що характеризується високою конкуренцією та постійним зростанням ринкового тиску, створює напружені умови для бізнес-середовища. Кожен рік приносить з собою жорстку та витратну боротьбу за клієнтів. Моделі підприємств постійно перебудовуються та оптимізуються, а керівництво та менеджери активно шукають

шляхи для повного задоволення потреб ринку. Це включає підвищення якості продукції, зменшення цінової політики, інвестування у підвищення кваліфікації та продуктивності працівників.

Для досягнення бажаних результатів необхідна сумісна робота в галузі навчання та інвестицій. Генерація та апробація інновацій стає критично важливою, особливо в умовах глобалізації ринків. Вивчаючи теоретичні основи інноваційної діяльності, особливу увагу слід звертати на термін «інновація», оскільки саме вони є ключовим елементом інноваційного розвитку підприємства.

Лінгвістичне походження терміну «інновація» вказує на його латинські корені та тлумачиться як "нововведення" чи «нове явище». Інновації виступають основним інструментом для забезпечення економічного зростання, конкурентоспроможності та фінансової стабільності будь-якого підприємства. У науковій літературі виділяють три основні підходи до визначення інновацій як результату, процесу та змін. Щодо інноваційної діяльності, тут існує значна кількість підходів до трактування та аналізу, які набагато більш різноманітні.

Таблиця 1.
Підходи до трактування інноваційної діяльності

Джерело	Визначення
Закон України «Про інвестиційну діяльність»	Інноваційна діяльність – випуск і розповсюдження принципово нових видів техніки і технологій; прогресивні міжгалузеві структурні зрушення; реалізація довгострокових науково-технічних програм з великими строками окупності витрат; фінансування фундаментальних досліджень для здійснення якісних змін стану продуктивних сил; розробка та впровадження нової, ресурсозберігаючої технології, призначеної для поліпшення соціального та екологічного становища [2].
Закон України «Про інноваційну діяльність»	Інноваційна діяльність – діяльність, що спрямована на використання і комерціалізацію результатів наукових досліджень та розробок і зумовлює випуск на ринок нових конкурентоздатних товарів і послуг [3].
Господарський кодекс України	Інноваційна діяльність у сфері господарювання – діяльність учасників господарських відносин, що здійснюється на основі реалізації інвестицій з метою виконання довгострокових науково-технічних програм з тривалими строками окупності витрат і впровадження нових науково-технічних досягнень у виробництво та інші сфери суспільного життя [4].
С. Покропивним	Інноваційна діяльність – це процес, спрямований на розроблення й реалізацію результатів закінчених наукових досліджень і розробок або інших науково-технічних досягнень у новий чи вдосконалений продукт, реалізовану на ринку, у новий чи вдосконалений технологічний процес, використовуваний у практичній діяльності, а також пов'язані з цим додаткові наукові дослідження й розробки [5, с. 24]
Р. Фатхудінов	Інноваційна діяльність – спрямована на використання й комерціалізацію результатів наукових досліджень і розробок для розширення й відновлення номенклатури та поліпшення якості продукції, що випускається, удосконалювання технології їхнього виготовлення з наступним упровадженням ієфективною реалізацією на внутрішньому й закордонному ринках [6, с. 25]
А.Я. Кузнєцова, Н.Я. Зінько та О.О. Другов	Інноваційна діяльність – це діяльність щодо забезпечення здійснення всього інноваційного процесу [7, с. 124].
О.В. Тарасова	Інноваційна діяльність – це комплекс практичних дій, спрямованих на використання науково-технічних результатів для отримання нових або поліпшення існуючих виробів, технологій, методів управління та ін. [8, с. 40].
О.Г. Шпикуляк	Інноваційна діяльність – це такий вид діяльності, який на основі результатів наукових досліджень забезпечує створення принципово нової продукції, нової послуги, в результаті яких з'являється те, чого раніше не було [9, с. 75].
С.М. Ілляшенко та ін.	Інноваційна діяльність – це процес створення, провадження та поширення інновації [10, с. 245].

Аналізуючи вже визначені підходи до розуміння інноваційної діяльності, можна відзначити, що однією з ключових характеристик будь-якої інноваційної діяльності є створення нового або вдосконаленого продукту, використовуючи результати наукових досліджень або інтегруючи нові технології та підходи у виробництві. Інноваційну діяльність можна визначити як систему заходів, спрямованих на практичне використання наукових і технологічних результатів, які виходять із наявного інтелектуального потенціалу. Ці заходи призначені для створення чого-небудь нового або вдосконаленого - будь то продукт, технологічний процес, методи організації виробництва, методи роботи, організаційна структура чи система управління.

Для ефективного функціонування та розвитку вітчизняних підприємств важливо

активізувати їх інноваційну діяльність. Підвищення продуктивності цієї діяльності передбачає інтеграцію в сучасні умови розвитку інноваційного ринку та підтримання високого рівня конкурентоспроможності на ринку за допомогою реалізації та впровадження інноваційних технологій та методів управління. Проводячи аналіз факторів, що мають прямий вплив на інтенсивність впровадження інноваційних продуктів на підприємствах, ми прийшли до висновку, що ці фактори можна розділити на дві групи: макроекономічні та мікроекономічні.

Аналізуючи інформацію в таблиці 2, можна зробити висновок, що активізація інноваційної діяльності повинна бути чітко визначеною в загальнонаціональній програмі розвитку.

Таблиця 2.

Фактори, що впливають на активізацію інноваційної діяльності промислових підприємств України

Рівні	Елементи	Характеристики
Макроекономічні	Нормативно-правова база	Відсутність повноцінного комплексу нормативно-правового забезпечення, який регламентував і чітко прописував особливості ведення та активізації інноваційної діяльності на підприємствах
	Управлінський апарат	Низький рівень стимулювання малого та середнього бізнесу в регіонах
	Вітчизняне виробництво	Основна кількість інновацій розроблена закордоном, що суттєво ускладнює процес купівлі, розмитнення, транспортування та використання
Мікроекономічні	Ресурс	Вартість інновацій є досить високою, тому малому та середньому бізнесу без залучення кредитних коштів досить важко.
	Інтелектуальний капітал	Використання або генерація інновацій потребує високого рівня інтелектуального капіталу як менеджерів так і робітників. Існує велика проблема «відтіку мізків», інтелектуальної міграції.

Для цього необхідно наявність зрозумілих правил та законів, які стимулюватимуть використання та генерацію інновацій. Більшість українських науковців визначають основною проблемою та перешкодою для інноваційного розвитку підприємств недостатнє фінансування [5, с.193].

Витрати на наукові дослідження та розробки в Україні за 11 останніх років скоротилися на 40%, якщо вимірювати в доларах США, частка витрат на наукові дослідження і розробки у ВВП скоротилась майже у два рази (на 46%) з 0,75% у 2010 р. до 0,41% у 2020 р.

Фінансування інноваційної діяльності може бути отримане з різних джерел, таких як

кошти Державного бюджету України, кошти місцевих бюджетів, власні кошти спеціалізованих державних і комунальних фінансово-кредитних установ, власні або запозичені кошти суб'єктів інноваційної діяльності, а також інвестиції від фізичних і юридичних осіб. Також можуть бути використані інші джерела, які не заборонені законодавством України [4].

У зарубіжних країнах, інноваційна діяльність активно підтримується державою, яка виступає основним стимулятором та інвестором. Це здійснюється через надання субсидій, пільг, "податкових канікул" та інших інструментів [8].

Війна в Україні вплинула на інноваційно-інвестиційний потенціал країни в різних аспектах. Вона спричинила значні економічні труднощі, зокрема через втрату територій та руйнування інфраструктури. Це створило нестабільність на ринках та призвело до втрат капіталу, що вплинуло на інвестиційну активність. Війна призвела до зменшення бізнес-активності в регіонах, які безпосередньо зазнали військових дій. Бізнес-середовище на цих територіях стало менш привабливим для інвесторів та підприємців через невизначеність та ризики. Також відбулись зміни в структурі наукових та дослідницьких інститутів, зокрема втрати фахівців, що може вплинути на науковий потенціал та інноваційну активність. В умовах військового конфлікту змінюються пріоритети у сфері інновацій. Збройні конфлікти можуть вплинути на ресурси, які виділяються на інноваційні програми та дослідження, зокрема пересуваючи їх на потреби оборони та безпеки. Війна може спричинити відтік кваліфікованого персоналу, особливо в галузі науки та техніки, який може шукати більш безпечні та стабільні умови за кордоном. Уже призвела до погіршення іміджу країни на міжнародному рівні, що може ускладнити приваблення іноземних інвестицій та партнерств у сфері інновацій. Всі ці фактори створюють виклики для інноваційно-інвестиційного потенціалу України. Однак важливо відзначити, що Україна продовжує розвивати свої інноваційні ініціативи, навіть в умовах внутрішніх труднощів, та шукає способи вирішення цих проблем для підтримки сталого розвитку.

Міжнародні інвестиції грають ключову роль у сприянні розвитку інноваційного потенціалу України, створюючи сприятливе середовище для наукових досліджень, технологічного розвитку та підтримки інноваційних стартапів. Вплив іноземних інвесторів охоплює кілька важливих аспектів, включаючи обмін знаннями, технологіями та найкращими практиками. Міжнародні компанії, які вкладають капітал у вітчизняні стартапи та інноваційні проекти, розширюють можливості для впровадження передових технологій та стимулюють конкурентоспроможність українських підприємств. Крім того, міжнародні інвестиції стимулюють розвиток інноваційних інфраструктур, таких як технопарки та інкубатори, що сприяє активізації науково-дослідницької діяльності та впровадженню новаторських ідей. У такому контексті, залучення міжнародних інвестицій визначається не лише економічними вигодами, але й створенням стійкої та конкурентоздатної інноваційної екосистеми в Україні.

За офіційними даними Міністерства економіки на початку жовтня 2022 року до уряду щодо майбутніх інвестицій в Україну надійшло понад 250 заявок [9]. За три місяці роботи інвестиційної платформи Advantage Ukraine надійшло більше ніж 500 запитів стосовно можливостей інвестування в Україні, а також пропозицій проектів та торговельної співпраці [10].

В Україні визначено 10 основних галузей, які мають суттєвий інвестиційний потенціал [11]:

- Оборонно-промисловий комплекс (\$43 млрд інвестиційного потенціалу). Задоволення потреб сил безпеки та оборони задля захисту держави майбутньому.

- Металургія та металообробка (\$26 млрд інвестиційного потенціалу). Найбільш краще в Україні розвинена чорна металургія (виробництво сталі, чавуну, прокату тощо).

- Енергетика (\$177 млрд інвестиційного потенціалу). В Україні є можливість генерувати «зелені» електричні потужності та «зелений» водень.

- Природні ресурси (\$5,6 млрд інвестиційного потенціалу). Україна є одним

із регіонів світу, які найбільш насичені мінеральними ресурсами.

- Агропромисловий комплекс (\$34 млрд. інвестиційного потенціалу). Сільське господарство є основним елементом агропромислового комплексу України.

- Логістика та інфраструктура (\$123 млрд. інвестиційного потенціалу). Україна має вигідне та важливе транзитне географічне положення.

- Промислове виробництво (\$16 млрд. доларів інвестиційного потенціалу). Найвищу питому вагу в промисловості України займають електроенергетика, чорна металургія, машинобудування, хімічна та харчова промисловості.

- Деревообробка та меблеве виробництво (\$5 млрд. інвестиційного потенціалу). У нашої країни наявні всі можливості стати фабрикою меблів континенту.

- Фармацевтика (\$19 млрд. інвестиційного потенціалу). Дана галузь є одним із лідерів інвестицій та має великий потенціал. Українські фармацевтичні компанії відповідають міжнародним стандартам.

- Інноваційні технології (\$11 млрд. інвестиційного потенціалу). Україна – це перша країна, в якій перетворили більшість офіційних та державних документів на діджитал-рішення. Також варто відзначити, що в Україні близько 240 тисяч фахівців, зайнятих в ІТ-сфері. І саме сектор ІТ зазнав найменших втрат від війни - зберіг 95% обсягів контрактів [4]. Позитивними змінами, які покращили бізнес-клімат в Україні, є надання Україні статусу кандидата на вступ до ЄС, скасування мит та квот на український експорт, «транспортний безвіз». Серед негативних факторів - повномасштабну військову агресію росії проти України, атаки на українську енергосистему [3].

Війна в країні призвела до багатьох складнощів у напрямі інвестицій, погіршила ситуацію та вщент змінює умови інвестування. При цьому такі країни, як США, Німеччина, Великобританія, Польща та Туреччина найбільш зацікавлені інвестиційними можливостями в Україні в наступних напрямках: інноваційні технології, сільське господарство, фінансовий сектор, логістика, енергетика, корисні копалини та оборонна промисловість. Отже, це означає,

що наша держава і зараз залишається досить привабливою для інвесторів багатьох країн.

Інноваційна діяльність в Україні стикається з рядом проблем та викликів, які гальмують її розвиток. Деякі з найбільш суттєвих проблем включають:

- Недостатність фінансування та інвестицій в інноваційні проекти та дослідження обмежує можливості розвитку новаторських ідей.

- Відсутність розвиненої системи венчурного капіталу та низький рівень інвестицій у стартапи гальмують розвиток нових технологій та бізнес-ідей.

- Недостатня співпраця між науковими установами та підприємствами обмежує можливості комерціалізації наукових розробок.

- Складні процедури реєстрації бізнесу, отримання ліцензій та інші бюрократичні перешкоди стають бар'єром для розвитку інновацій.

- Недостатня кількість та якість фахівців у галузі STEM (наука, техніка, інженерія, математика) гальмує технологічний розвиток.

- Відсутність високотехнологічних інфраструктур, таких як технопарки та інноваційні кластери, обмежує співпрацю та обмін знаннями.

- Брак попиту на інноваційні продукти та послуги з боку підприємств та суспільства загалом.

- Проблеми із захистом прав на інтелектуальну власність та низька їх стабільність.

Шляхи рішення:

- Введення податкових льгот та стимулів для інвесторів у високотехнологічні проекти.

- Створення та підтримка венчурних фондів та активізація венчурного капіталу.

- Створення та розвиток технологічних кластерів та інноваційних центрів.

- Вдосконалення освітніх програм та підтримка STEM-освіти.

- Спрощення та оптимізація процедур реєстрації бізнесу та отримання ліцензій.

- Створення механізмів для ефективної співпраці між науковими установами та підприємствами.

- Залучення інвестицій у створення та розвиток інноваційних центрів, технопарків.

- Програми підтримки споживачів для стимулювання попиту на інноваційні продукти та послуги.

Україна демонструє ряд успіхів у сфері інновацій та технологічного розвитку. Ось деякі приклади інноваційних досягнень та проектів в Україні:

R&D Інститути:

- Інститут Інтернету Справ:

Здійснює дослідження в галузі штучного інтелекту, кібербезпеки та інших інноваційних технологій.

- Інститут Проблем Моделювання в Енергетиці ім. Г.Є. Пухова:

Активно працює над розробкою та впровадженням енергоефективних технологій та моделей управління енергосистемами.

Технологічні Стартапи:

- Petcube:

Компанія розробляє інтерактивні пристрої для взаємодії з домашніми тваринами, такі як відеокамери та іграшки, використовуючи технології штучного інтелекту.

- Preply:

Платформа для навчання мов, яка використовує технології онлайн-освіти та інтерактивних занять з репетиторами.

Агротехнології:

- Drone.ua:

Використання безпілотників для моніторингу та обробки сільськогосподарських полів для оптимізації виробництва.

- Infarmers:

Розробка системи моніторингу та аналізу даних для фермерів для підвищення продуктивності та ефективності сільськогосподарського виробництва.

Медтехнології:

- Biomio:

Компанія, що спеціалізується на розробці та виробництві біомедичних матеріалів для медичних застосувань.

- Cardiomo:

Розробка портативних медичних пристроїв для моніторингу серцево-судинної системи та передачі даних на платформу для аналізу.

IT-Галузь та Розробка ПЗ:

- Grammarly:

Українська компанія, що розробляє інструменти для корекції граматики та стилістики текстів.

- SoftServe:

Компанія, яка надає послуги розробки програмного забезпечення та консалтингу в галузі IT.

Ці приклади свідчать про те, що в Україні існує активний інноваційний сектор, який включає різноманітні галузі, від інформаційних технологій та медицини до агротехнологій та енергетики. Уряд та приватний сектор активно сприяють розвитку та підтримці інноваційних ініціатив.

6. ВИСНОВКИ З ДАНОГО ДОСЛІДЖЕННЯ І ПЕРСПЕКТИВИ ПОДАЛЬШИХ РОЗВІДОК У ДАНОМУ НАПРЯМКУ

Стаття розкрила широкий спектр аспектів інноваційно-інвестиційної діяльності в Україні, представивши комплексний погляд на сучасний стан та перспективи розвитку. За всіма труднощами та викликами, з якими країна стикається, світлом керованого розвитку є численні успіхи та приклади інноваційних досягнень.

Україна виявляє значний потенціал у сфері науки, технологій та бізнесу, де діють передові дослідницькі інститути, технологічні стартапи та високотехнологічні компанії. Інноваційні досягнення в секторах агротехнологій, медицини, IT та енергетики свідчать про різноманітність та потенціал українського інноваційного ландшафту.

Незважаючи на це, важливо звернутися до ідентифікованих проблем, таких як недостатній рівень інвестицій, бюрократичні перешкоди та недостатнє використання наукового потенціалу. Шлях до успішного інноваційного розвитку вимагає тісної співпраці між урядом, бізнес-середовищем та академічним сектором.

За всіма зусиллями, що вкладаються в розвиток інновацій, Україна виступає важливим гравцем на карті світового інноваційного ринку. Перед нацією стоїть завдання побудови стійкої та конкурентоспроможної інноваційної економіки, яка визначатиме її місце у світовому співтоваристві у десятиліттях, що настануть.

Стан розвитку інновацій в Україні визначається відсутністю узгодженого стратегічного плану та систематичної

політики, спрямованої на визначення шляхів інноваційного розвитку. Відсутність національної інноваційної екосистеми, спрямованої на реалізацію та посилення інноваційної культури в країні, використовуючи різноманітні механізми, включаючи фінансові та інші, на всіх рівнях економічної системи, також впливає на дану ситуацію.

Інноваційно-інвестиційна діяльність в Україні у контексті війни вимагає збалансованого підходу та стратегій, спрямованих на подолання викликів, які створює конфлікт. Важливо зосередитися на залученні міжнародних інвестицій, розвитку технологій для рішення воєнних проблем, а також підтримці інноваційного підприємництва для стимулювання економічного відновлення та розвитку.

Література

1. Великий тлумачний словник сучасної української мови [уклад. і голов. ред. В.Т. Бусел]. – К. : Ірпінь : ВТФ «Перун», 2019. – 1736 с.
2. Господарський кодекс України № 436-IV (з чинними змінами та доповненнями) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>.
3. Боковець В.В. Шляхи підвищення інноваційної активності сучасних підприємств /В.В. Боковець // *Науковий, виробничо-практичний журнал: Регіональна бізнес-економіка та управління*. Вінниця: ВФЕУ. 2019. Вип.4(64). С.12 -19.
4. Боковець В.В. Оцінка ефективності інноваційної діяльності організації в сучасних умовах. *Scientific Letters of Academic Society of Michal Baludansky*. Volume 9, No. 1/2021. P. 12-15.
5. Innovation Union Scoreboard 2018 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://ec.europa.eu/>.
6. Державний комітет статистики України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://ukrstat.gov.ua/>.
7. Інвестування в Україну під час війни: України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://confmanagement.kpi.ua/proc/article/view/279892>
8. Не спізнитися на «український потяг». [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.epravda.com.ua/columns/2022/07/18/689232/>
9. Чому варто інвестувати в Україну? [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.epravda.com.ua/columns/2022/11/3/693386/>
10. Інвестування в Україну під час війни. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://trans.info/ua/investuvannya-v-ukrayinu-pid-chas-viyny-327240>
11. Країна можливостей: чому інвестор прийде в Україну. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.epravda.com.ua/columns/2022/09/29/691997/>

References

1. Velykyi tлумachnyi slovnyk suchasnoi ukrainiskoi movy [uklad. i holov. red. V.T. Busel]. – K. : Irpin : VTF «Perun», 2019. – 1736 s.
2. Hospodarskyi kodeks Ukrainy № 436-IV (z chynnyimi zminamy ta dopovnenniamy) [Elektronnyiresurs]. – Rezhym dostupu:<http://zakon.rada.gov.ua>.
3. Bokovec V.V.(2019) Shliakhy pidvyshchennia innovatsiinoi aktyvnosti suchasnykh pidpriemstv /V.V. Bokovets // *Naukovyi, vyrobnycho-praktychnyi zhurnal: Rehionalna biznes-ekonomika ta upravlinnia*. Vinnytsia: VFEU. 2019. no.4(64). pp.12 -19.
4. Bokovets V.V.(2021) Otsinka efektyvnosti innovatsiinoi diialnosti orhanizatsii v suchasnykh umovakh. *Scientific Letters of Academic Society of Michal Baludansky*. Vipusk 9, no. 1/2021. pp. 12-15.
5. Tablo innovatsiinoho soiuzu 2018 [Elektronnyi resurs]. – Rezhym dostupu: <http://ec.europa.eu/>.
6. Derzhavnyi komitet statystyky Ukrainy [Elektronnyi resurs]. – Rezhym dostupu: <http://ukrstat.gov.ua/>.
7. Investuvannia v Ukrainu pid chas viiny: Ukrainy [Elektronnyi resurs]. – Rezhym dostupu: <http://confmanagement.kpi.ua/proc/article/view/279892>.
8. Ne spiznytysia na «ukrainskyi potiah». [Elektronnyi resurs]. – Rezhym dostupu: <https://www.epravda.com.ua/columns/2022/07/18/689232/>.
9. Chomu varto investuvaty v Ukrainu? [Elektronnyi resurs]. – Rezhym dostupu: <https://www.epravda.com.ua/columns/2022/11/3/693386/>.
10. Investuvannia v Ukrainu pid chas viiny: Ukrainy [Elektronnyi resurs]. – Rezhym dostupu: <https://trans.info/ua/investuvannya-v-ukrayinu-pid-chas-viyny-327240>.
11. Kraina mozhlyvostei: chomu investor pryide v Ukrainu. [Elektronnyi resurs]. – Rezhym dostupu: <https://www.epravda.com.ua/columns/2022/09/29/691997/>

Abstract**BOKOVETS Viktoriia, MOROZ Olena, KRAEVSKA Alla
Innovation and investment perspective activities in Ukraine**

The key theoretical and methodological aspects of innovation activities were highlighted, and a systematic overview of scientific perspectives on the essence and content of innovation and innovation activities was conducted. Discrepancies in the interpretation of these concepts were identified, and the features of innovative activities of Ukrainian enterprises and factors contributing to its intensification were analyzed. The impact of expenditures on scientific and scientific-technical works on the effectiveness of innovation activities in Ukraine was evaluated. The main problems and obstacles that arise on the path of Ukraine's innovative development were also examined in detail.

Within the research, factors influencing the intensification of innovation activities of industrial enterprises in Ukraine were considered. The sources of funding for innovation activities of industrial enterprises for the period 2021-2023 in Ukraine were analyzed in detail. It was found that the main source of funding is own funds, showing a stable growth trend during the study period.

Ukraine, possessing significant potential for innovation and investment, faces a unique challenge - a military conflict across its entire territory. This conflict creates a range of difficulties and constraints for the development of the innovation-investment sphere, but simultaneously reinforces the need for strategic decisions to overcome these challenges.

One of the primary impacts of war on innovation-investment activity is economic difficulties. The military conflict has led to economic losses, destruction of infrastructure, and requires significant financial expenditures to support military operations. This leads to limitations on resources that can be invested in innovation and development.

The presence of a military conflict complicates the task of attracting international investments. Investors, assessing risks, may be inclined to refrain from large investments in a country at war. Under these conditions, it is crucial to implement effective strategies for international partnership and communication to reduce the negative impact of the conflict on the investment climate.

Simultaneously, a military conflict can stimulate the development of technologies to address wartime challenges. Innovative developments in the fields of security, medicine, and military technology can become a crucial factor in improving the situation and reducing the threats of military conflict.

An essential element in overcoming the challenges of a military conflict is supporting innovative entrepreneurship in conditions of economic and political difficulties. Providing financial and infrastructural support for startups and innovative enterprises can contribute to maintaining the country's competitiveness in times of war.

Keywords: innovation; innovative activity; intellectual capital; information; knowledge.

Стаття надійшла до редакції 20.05.2024 р.

Бібліографічний опис статті:

Боковець В. В., Мороз О. О., Краєвська А. С. Перспектива інноваційно-інвестиційної діяльності в Україні. *Innovation and Sustainability*. 2024. № 2. С. 11-19.

Bokovets V., Moroz O., Kraevska A. (2024) Innovation and investment perspective activities in Ukraine. *Innovation and Sustainability*, no. 2, pp. 11-19.

